

فروپاشی غرب

آریلا رویز کارو ترجمه جنوب جهانی

دیدار شکست خورده و مضحک بین رؤسای جمهور ولودیمیر زلنسکی و دونالد ترامپ در روز جمعه در کاخ سفید، که در آن رئیس جمهور آمریکا در برابر رسانه‌های بین‌المللی به شکلی تحقیرآمیز با رئیس جمهور اوکراین برخورد کرد، تغییری ۱۸۰ درجه‌ای در سیاست خارجی ایالات متحده را نشان می‌دهد و اتحاد تاریخی این کشور با قاره کهن را به شدت متزلزل می‌کند. همان زلنسکی که سه سال پیش به جنگی که روسیه آغاز

گاهنامه جنوب جهانی

کرد کشیده شد—در حالی که هشدارهای اوکراین درباره امنیت ملی‌اش نادیده گرفته شد، موضوعی که در مقالات قبلی به آن اشاره کرده‌ایم—و از حمایت نظامی ایالات متحده برخوردار بود و با احترام از سوی دولت رئیس‌جمهور پیشین جو بایدن پذیرفته شد، اکنون از کاخ سفید اخراج شده و تنها زمانی مجاز به بازگشت است که برای صلح آماده باشد.

پیام‌های معاون رئیس‌جمهور آمریکا، جی.دی. ونس، در کنفرانس مونیخ در ۱۴ فوریه، که در آن دموکراسی و ارزش‌های اروپایی را زیر سؤال برد، و همچنین دیدار چهار روز بعد در عربستان سعودی بین سرگئی لاوروف، وزیر امور خارجه روسیه، و مارکوس روبریو، مسئول سیاست خارجی آمریکا، بدون حضور اوکراین و اتحادیه اروپا، نخستین نشانه‌های جدایی غرب بودند. وقایع این هفته نشان‌دهنده شکاف نهایی هستند.

در واقع، سفرهای رئیس‌جمهور فرانسه، امانوئل ماکرون، و نخست‌وزیر بریتانیا، کیر استارمر، به واشنگتن—پیش از سفر زلنسکی—و مواضع متضاد ایالات متحده و اروپا در رأی‌گیری مجمع عمومی سازمان ملل درباره صلح در اوکراین، موجی را ایجاد کردند که در نهایت روز جمعه، با خروج زلنسکی از واشنگتن بدون هیچ توافق، به اوج خود رسید.

اروپا متوجه موضوع نیست

تا پیش از روی کار آمدن ترامپ، رهبران اروپایی—جز در مواردی نادر—صلح را یک گزینه ممکن نمی‌دانستند. برای مارک روت، دبیرکل ناتو، هیچ امکانی برای مذاکره با روسیه وجود نداشت، بنابراین جنگ، سلاح و خونریزی باید ادامه می‌یافت، حتی با اینکه روسیه عملاً پیروز شده بود. در نهایت، این اوکراینی‌ها و روس‌ها بودند که خون می‌دادند.

گاهنامه جنوب جهانی

اما قاطعیت ترامپ در پیشبرد مذاکرات صلح-یکی از شعارهای اصلی کارزار انتخاباتی‌اش-اروپایی‌ها را وادار کرد که صلح را به عنوان یک سناریوی ممکن در نظر بگیرند. مشکل اینجاست که رهبران اروپایی ظاهراً هنوز متوجه نشده‌اند که روسیه بر اوکراین غلبه کرده است و طرف شکست‌خورده نمی‌تواند شرایط یک توافق صلح را تعیین کند.

بر همین اساس، هدف سفرهای مکرون در روز دوشنبه و استارمر در روز پنجشنبه به کاخ سفید این بود که نقش محوری رهبران اروپایی در مذاکرات درباره اوکراین را حفظ کنند و در صورت دستیابی به آتش‌بس، حضور نظامی اروپا را به عنوان تضمین ارائه دهند. مکرون به ترامپ گفت که اروپا نمی‌خواهد یک "توافق ضعیف" و "صلح نباید به معنای تسلیم اوکراین باشد". درباره نیروهای نظامی، ترامپ پاسخ داد که مخالفتی با استقرار نیروهای فرانسه و بریتانیا در اوکراین، در مرز با روسیه، ندارد، مشروط بر اینکه با طرف‌های مربوطه مشورت شود.

روز بعد، سرگئی لاوروف اعلام کرد: "تصمیم به استقرار نیروهای حافظ صلح تنها با موافقت هر دو طرف، یعنی روسیه و اوکراین، امکان‌پذیر است. اما کسی از ما نظر نخواست است. این رویکرد، که به نظر من توسط اروپایی‌ها-به ویژه فرانسه-و همچنین بریتانیا تحمیل می‌شود، تنها برای تشدید بیشتر درگیری طراحی شده است." او افزود که "این دیدگاه فریبکارانه است، زیرا نمی‌توان توافقی را پیش برد که هدفش فقط تأمین مجدد اوکراین با تسلیحات است." این موضع روسیه واضح بود، به ویژه با توجه به اینکه فرانسه و بریتانیا دو کشور ضامن توافق مینسک ۲ (۲۰۱۴) بودند که هرگز به تعهدات خود عمل نکردند.

سفر استارمر سه روز بعد، همان هدف را دنبال می‌کرد اما با لحنی ملایم‌تر. او دعوت‌نامه‌ای ویژه از پادشاه چارلز انگلیس را به ترامپ ارائه کرد و درباره یک توافق تجاری بزرگ میان دو کشور گفتگو کردند. نخست‌وزیر بریتانیا تأکید کرد که با سایر رهبران اروپایی همکاری نزدیک دارد تا نیروها را به اوکراین اعزام کنند و هواپیماهای

جنگی را برای حمایت از توافق احتمالی صلح به پرواز درآوردند. او افزود که بریتانیا آماده است نیروها و هواپیماهایی را به اوکراین بفرستد، زیرا "تنها راهی که صلح دوام بیاورد و پوتین برای اقدامات بیشتر تشویق نشود، همین است." اما ترامپ هیچ تعهدی برای تضمین امنیت نظامی نداد، زیرا او وعده‌های رئیس‌جمهور روسیه را کافی

می‌دانست. استارمر نیز—همانند مکرون—به ترامپ گفت که "نمی‌توان متجاوز را در مذاکرات صلح پاداش داد." اما ترامپ پاسخ داد که "باید خیلی زود به یک آتش‌بس دست یافت، وگرنه ممکن است هرگز چنین فرصتی پیش نیاید."

تحولات دیپلماتیک هم‌زمان

در همان روز، نشست‌های در کنسولگری آمریکا در استانبول، ترکیه برگزار شد تا درباره ازسرگیری روابط دیپلماتیک، تعیین سفر، و راه‌اندازی پروازهای مستقیم میان دو کشور مذاکره شود.

به موازات آن، تماس تلفنی استراتژیکی بین شی جین‌پینگ و ولادیمیر پوتین انجام شد که در آن رئیس‌جمهور چین بر اتحاد خود با رئیس‌جمهور روسیه تأکید کرد، در حالی که دیپلماسی بین‌المللی با روی کار آمدن ترامپ وارد مرحله‌ای جدید شده است. در این تماس، شی جین‌پینگ خاطرنشان کرد که روابط بین دو کشور "تحت تأثیر فشارهای خارجی قرار نمی‌گیرد" و تصریح کرد که هیچ حرکت دیپلماتیکی از سوی ایالات متحده مسیر سیاست چین را تغییر نخواهد داد.

از آغاز جنگ اوکراین، حمایت اقتصادی چین نقشی اساسی در پایداری حکومت پوتین ایفا کرد و به روسیه کمک کرد تا بسیاری از تحریم‌های غرب را دور بزند. کرملین نیز این

گاهنامه جنوب جهانی

مکالمه را "دوستانه و استراتژیک" توصیف کرد و تأکید نمود که همکاری بین مسکو و پکن "عاملی کلیدی برای ثبات جهانی" است.

روسیه و ایالات متحده در سازمان ملل

سه سال پس از حمله روسیه به اوکراین، شورای امنیت سازمان ملل متحد، با اجماع و بدون تغییر، متن کوتاهی را که توسط ایالات متحده ارائه شده بود تصویب کرد. در این متن خواستار "پایان سریع درگیری" شده و بر "دستیابی به صلحی پایدار" تأکید شده است. این قطعنامه با ده رأی موافق، از جمله رأی روسیه، و امتناع سایر اعضای دائم، یعنی فرانسه، بریتانیا، دانمارک و یونان به تصویب رسید.

پیش از این، همین متن در مجمع عمومی سازمان ملل به رأی گذاشته شده بود، اما در آن نهاد، که ۱۹۳ کشور در آن نماینده دارند، اتحادیه اروپا موفق شد سه اصلاحیه را در آن بگنجانند. از جمله، عبارت "درگیری" به "تهاجم گسترده فدراسیون روسیه به اوکراین" تغییر یافت و بندی به متن اضافه شد که بر تعهد به حاکمیت، استقلال، وحدت و تمامیت ارضی اوکراین در مرزهای به رسمیت شناخته شده بین‌المللی آن تأکید می‌کند. ایالات متحده، علیرغم ارائه این پیشنهاد، به دلیل اصلاحات اعمال شده، از رأی موافق خودداری کرد. قطعنامه‌های تصویب شده در مجمع عمومی سازمان ملل الزام‌آور نیستند، اما از نظر سیاسی اهمیت دارند.

علاوه بر این، اوکراین پیش‌نویس قطعنامه‌ای دیگر ارائه کرد که توسط ۲۷ عضو اتحادیه اروپا و همچنین ۵۰ کشور دیگر حمایت شد. در این قطعنامه بار دیگر از روسیه خواسته شده است که نیروهای خود را کاملاً از سرزمین اوکراین، در مرزهای بین‌المللی به رسمیت شناخته شده آن، خارج کند و خواستار توقف فوری خصومت‌ها علیه اوکراین شده است. این قطعنامه با ۹۳ رأی موافق، ۱۸ رأی مخالف—از جمله رأی روسیه و ایالات متحده، که اقدامی تاریخی محسوب می‌شود—و ۶۵ رأی ممتنع تصویب شد.

سفر زلنسکی به کاخ سفید

دولت ترامپ احتمالاً از پذیرش درخواست مکرون برای دیدار با زلنسکی پشیمان شده است. به گزارش شبکه تلویزیونی فرانسوی BFM TV، مقامات آمریکایی به رئیس‌جمهور اوکراین اطلاع داده بودند که به واشنگتن سفر نکند، اما زلنسکی با رئیس‌جمهور فرانسه تماس گرفت تا از او بخواهد که برای دیدار با ترامپ وساطت کند.

به این ترتیب، اعلام شد که زلنسکی به واشنگتن سفر خواهد کرد تا درباره شرایط دسترسی ایالات متحده به منابع معدنی، عناصر کمیاب و منابع انرژی اوکراین، و همچنین توافق صلح با روسیه مذاکره کند. در همین دیدار بود که مشاجره شدید بین دو رئیس‌جمهور رخ داد و در نهایت، هیئت اوکراینی مقر دولت آمریکا را ترک کرد.

بحث از جایی شروع شد که زلنسکی گفت آتش‌بس بی‌نتیجه خواهد بود و هرگز آن را نخواهد پذیرفت. ترامپ در پاسخ از او پرسید: "شما می‌گویید که آتش‌بس نمی‌خواهید؟ من که می‌خواهم، چون آتش‌بس خیلی زودتر از یک توافق صلح حاصل می‌شود." زلنسکی پاسخ داد: "البته که ما هم می‌خواهیم جنگ متوقف شود، اما تضمین‌ها کجا هستند؟" ترامپ گفت که اطمینان دارد ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، آتش‌بس را نقض نخواهد کرد، زیرا برخلاف جو بایدن، ترامپ را محترم می‌شمارد.

او همچنین به زلنسکی گفت که در موقعیتی نیست که به واشنگتن دیکته کند که در مورد جنگی که اوکراین در آن شکست می‌خورد چه کاری باید انجام دهد و از او خواست تا برای دستیابی به توافق همکاری کند. ترامپ تأکید کرد که زلنسکی در حال بازی با جنگ جهانی سوم است و اصرار داشت که نیروهای اوکراینی هیچ شانس برای پیروزی در برابر روسیه ندارند، زیرا کی‌یف در موقعیت خوبی قرار ندارد. او گفت: "ما به

گاهنامه جنوب جهانی

شما تجهیزات نظامی دادیم، و نیروهای شما شجاع هستند، اما آنها مجبور بودند از تجهیزات ما استفاده کنند. اگر شما تجهیزات نظامی ما را نداشتید، این جنگ در عرض دو هفته تمام شده بود."

معاون رئیس‌جمهور جی.دی. ونس نیز در این بحث دخالت کرد و خطاب به زلنسکی گفت: "شما در ماه اکتبر به پنسیلوانیا رفتید و برای مخالفان ما تبلیغ کردید. حالا چند کلمه قدرانی برای ایالات متحده و رئیس‌جمهوری که تلاش می‌کند کشورتان را نجات دهد، بگویید."

در نهایت، ترامپ در پیامی اعلام کرد که زلنسکی به ایالات متحده بی‌احترامی کرده است، این نشست بسیار معنادار بود و زلنسکی "زمانی که برای صلح آماده شد" می‌تواند بازگردد. چند ساعت بعد، زلنسکی پیامی ارسال کرد و از مقامات، کنگره و مردم ایالات متحده تشکر کرد. دولت اوکراین نیز خواستار ازسرگیری مذاکرات شده است.

واکنش‌های اروپا و آینده جنگ

مقامات اروپایی نیز بلافاصله واکنش نشان دادند و همبستگی خود را با زلنسکی اعلام کردند. جورجیا ملونی، نخست‌وزیر ایتالیا، خواستار نشست فوری بین ایالات متحده و اتحادیه اروپا برای بحث درباره چالش‌های کنونی و مسئله اوکراین شد.

روز یکشنبه، پانزده رهبر اروپایی در لندن به‌طور غیررسمی گرد هم خواهند آمد تا درباره امنیت اوکراین در صورت دستیابی به توافقی که به جنگ پایان دهد، مذاکره کنند. این موضوع همچنین در ۶ مارس در بروکسل، در یک نشست فوق‌العاده رهبران اروپایی بررسی خواهد شد. در این نشست، یک صندوق مالی مشترک برای کمک‌های فوری—از جمله تسلیحات، سامانه‌های دفاع هوایی و تجهیزات آموزشی—به اوکراین

گاهنامه جنوب جهانی

تشکیل خواهد شد. به موازات این اقدامات، کمیسیون اروپا در حال تهیه پیشنهادی برای افزایش چشمگیر هزینه‌های دفاعی کشورهای عضو اتحادیه اروپا است.

در حالی که شیوه تند و غیرمعمول ترامپ در دیپلماسی به چشم می‌آید، به وضوح مشخص است که نخبگان اروپایی مانع تحقق صلح می‌شوند. دولت آمریکا دیگر مایل نیست از این جنگ حمایت کند، با وجود اینکه خود از آغاز، آن را دامن زد و تغذیه کرد.

اگر اروپایی‌ها به سیاست جنگ‌طلبانه خود ادامه دهند، باید این مسیر را به‌تنهایی طی کنند، که می‌تواند به فروپاشی ناتو منجر شود.